

A Summa S.A., una enginyeria manresana, l'Enric ajuda a conjuminar els aspectes més tècnics i els més creatius de l'arquitectura actual. "Sempre he cregut que el futur de l'arquitectura passa per la integració en un equip multidisciplinar. A finals del segle XX la complexitat tecnològica de la construcció fa que hi hagin de participar molts especialistes i professions paral·leles; la construcció esdevé com una gran paella on cada expert en un tema concret aporta el seu ingredient. El problema és que sovint els especialistes entren en el procés constructiu quan els projectes ja estan pràcticament acabats, mentre que el dia a dia ens ensenya que cal consensuar solucions des de les fases emergents de cada projecte. Dins d'aquesta complexitat no hem de perdre mai de vista que als arquitectes ens toca el paper de directors d'orquestra i que, encara que no sapiguem tocar tots els instruments, sí que hem de saber com hauria de sonar cadascun d'ells per separat i intentar que junts no desafinin".

L'Enric viu aquesta realitat cada dia que passa rodejat dels enginyers que són els seus companys de feina. "Mai no he tingut problemes quant al tema competencial entre arquitectes i enginyers, ben al contrari, diria que l'un té allò que manca a l'altre. El fet diferencial entre enginyer i arquitecte és que el primer ha adquirit uns estudis generalistes que el fan ser absolutament pragmàtic a l'hora de buscar solucions racionals i tecnològicament eficients; l'arquitecte, en canvi, arrossega un bagatge cultural heretat de segles de professió".

A les portes del segle XXI, tanmateix, s'han acabat les grans obres rubricades amb un sol nom: "la complexitat que assoleixen certs productes constructius fa que no puguin ser obra d'un sol individu. La simbiosi de tècnica i cultura és un fet. Cal, doncs, que els arquitectes ens especialitzem o bé que, sense renunciar a la vessant més humanista de la professió, aprenguem a incorporar els aspectes tecnològics que s'enduen altres col·lectius, per molt difícil de compaginar que sembli". L'Enric sap per pròpia experiència de quin peu van coixos els arquitectes: "Quan vaig entrar a treballar a l'enginyeria, em sentia acomplexat: tot aquell nivell tecnològic que jo no assoliria mai! L'experiència i l'interès ho arreglen tot i quan ja has arribat a aquell nivell que t'espantava t'adones que el fet cultural de l'arquitecte és un valor afegit: l'enginyer és brillant, però només l'arquitecte té la clarividència de veure el fet constructiu tal com ha de ser. Amb els anys notes que aquesta formació que consideraves curta dóna molt més del que et pensaves". Aquesta clarividència, no obstant, té les seves limitacions: "Despreciar els aspectes menys creatius de l'obra només fa mal a la professió. Si el client vol un xalet i té un pressupost reduït no li pots fer la gran obra, sinó que li has d'oferir un bon servei. La nostra missió no és ser genis de l'arquitectura sinó ser bons professionals, ben preparats tant en la teoria i com en la pràctica per tal de donar un bon servei als clients. Per això cal tocar de peus a terra i intentar resoldre l'obra amb seny, sense pensar que la fem perquè ens la publiquin. Cal

que el gest del més artista dels arquitectes vagi acompanyat d'una advertència sobre el cost de l'obra i la seva problemàtica. Bona informació sobre els aspectes tecnològics, la dedicació necessària per a resoldre punts conflictius i l'aplicació del sentit comú són els ingredients de la millor obra arquitectònica".

Tal com diu l'Enric, "construir no és res més que fer maquetes a mida natural i massa sovint l'arquitecte únicament està preparat per a fer grans ratlles que només són idees. I aquelles grans ratlles s'han de traduir en un fet construïble: aquí trobem l'obstacle la majoria dels arquitectes".

Dos col·lectius sovint enfrontats, però, poden fer, units, una bona feina. "Aquell protagonisme que l'arquitecte va perdre passada la Guerra Civil, quan la faceta de l'arquitectura industrial va ser adoptada per l'enginyer, s'ha recuperat una mica. Les empreses són cada cop més conscients que la imatge corporativa té molt a veure amb la imatge exterior. Cal que els arquitectes -tan distanciats de les tecnologies habituals de l'arquitectura industrial- treballen amb els enginyers per combinar una bona tecnologia i una bona façana".

Aquesta professió pateix, doncs, una crisi que l'ha de portar a renovar-se per no quedar enrere: "Per molt que ens requi dir-ho, els arquitectes de capçalera queden cada dia més arraconats i s'imposa la multidisciplinarietat, mentre els nous arquitectes continuen sent formats com a individualitats. Aquest fet pot comportar problemes d'integració fins al punt que sé d'empreses que tenen vedat que un arquitecte ocupi un lloc de direcció mitja o superior: generalment l'arquitecte és nefast per a l'empresa constructora, mentre que els enginyers són empresaris en potència. Caldria replantejar aquesta formació, sobretot avui que l'arquitectura ja no és una carrera minoritària. De la mateixa manera és necessari deixar de banda la idea de l'arquitecte novell què surt al carrer pensant que el primer encàrrec el consagrarà a la fama: els arquitectes ens devem al client que ens ve amb els estalvis per invertir en una llar, no ens hem d'emmirallar tant en allò que veiem publicat a les revistes, on, llevat de les obres dels grans mestres, sovint apareixen vertaders desastres constructius; girem el cap per mirar la bona trajectòria d'aquells professionals que, sense fer soroll, s'han guanyat el respecte pel rigor i la professionalitat de la seva posada a obra".

L'Enric se sent satisfet de poder-ho fer des de Summa S.A. "Des de fa vint-i-cinc anys podeu trobar Summa allà on conflueixen l'arquitectura i l'enginyeria. Som una empresa d'enginyeria que ha centrat la producció en el camp dels projectes d'edificació. Ens dediquem bàsicament als edificis singulars: hem creat complexos esportius, hem alçat hospitals, excavat piscines i bastit centres comercials. I fa ben poc hem desenvolupat els sistemes d'informació geogràfica, un servei d'alta tecnologia que estem orgullosos d'oferir". Ens ho diu el llapis més humanista dins aquest conglomerat de tecnologia.

“El futur de l’arquitectura
passa per la integració
en un equip
multidisciplinar”

Enric Masana - Manresa (Bages)